

Paul CIOBOTARU *

AMFORE DESCOPERITE ÎNTÂMPLĂTOR, AFLATE ÎN COLECȚIA MUZEULUI DE ISTORIE „TEODOR CINCU” - TECUCI

Rezumat: În decursul timpului, în depozitul Muzeului de Istorie „Teodor Cincu”, s-au adunat mai multe amfore, întregi sau fragmentare, ce provin din descoperiri întâmplătoare. Ele au apărut în urma realizării unor lucrări edilitare sau agricole. Unele dintre ele au putut fi puse în legătură cu anumite contexte (morminte etc.) însă altele nu au putut fi legate de niciun context fie datorită faptului că în afară de ele nu a mai apărut nimic fie că nu s-au făcut sondaje sau verificări suplimentare la locul descoperirii.

În lucrarea de față ne-am propus să prezentăm zece amfore care au fost găsite în depozitul muzeului cu prilejul inventarierii patrimoniului. Din cele zece amfore prezentate, doar nouă se află în colecția muzeului, cealaltă găsindu-se în colecția Bisericii „Sf. Parascheva” din Liești.

Amforele prezentate aici se încadrează cronologic în sec I p. Chr. (Malu Alb – pl. 2/1), sec. II – III p. Chr. (Malu Alb – pl. 2/2; Liești – pl. 3/3; Tecuci – pl. 2/5, 6, 7; Valea Mărului – pl. 3/1) și sec. IV – V p. Chr. (Umbrărești – pl. 2/3, 4; Valea Mărului – pl. 3/2; locație necunoscută – pl. 3/4).

Amforele sunt de proveniență romană și au ajuns în aceste zone prin schimburi comerciale între negustorii romani și populația autohtonă. Ele erau ambalaje și serveau la transportul mărfurilor solicitate de către comunitățile locale, în schimbul cărora acestea ofereau cereale, miere și ceară de albine, piei de animale etc. Transportul acestor mărfuri se făcea cu ajutorul corăbiilor care pătrundeau pe râurile navigabile (Siret, Prut etc.). Principala piață de desfacere din zonă era așezarea de la Poiana (Piroboridava), de unde aceste mărfuri erau dirijate către așezările mai mici din jur, aflate în sfera de influență politică și economică a acesteia. Chiar și după încetarea locuirii la Poiana, în secolul II p. Chr., comunitățile locale din jurul acestei așezări vor continua schimburile comerciale cu negustorii romani.

Cuvinte cheie: *amfore, descoperiri întâmplătoare, romani, daci, Galați, Tecuci, Poiana, Piroboridava, comerț.*

* Muzeul de Istorie „Teodor Cincu”, Tecuci (paulciobotaru2008@yahoo.com).

**FORTUNATE DISCOVERIES OF AMPHORAE, FROM THE COLLECTIONS OF
"TEODOR CINCU" HISTORY MUSEUM, FROM TECUCI**

Abstract: In time, several amphorae, entire or broken, gathered in the collections of "Teodor Cincu" History Museum from Tecuci, as the results of some fortunate discoveries. Usually, they showed up on the occasion of various building activities or during farming works. Some of them could be related to particular contexts (tombs etc.), while others couldn't be related to any context either because nothing else was discovered along with them, either because no supplementary researches had been carried at the place of discovery.

The present paper will present ten amphorae identified in the collections of the museum during the regular inventory of the patrimony. Of the ten amphorae, only nine belong to the collections of the museum, one belonging to "Sf. Parascheva" Church, from Liești.

The amphorae presented here are dated to the first century A.D. (Malu Alb - pl. 2/1), II-nd - III-rd centuries A.D. (Malu Alb - pl. 2/2; Liești - pl. 3/3; Tecuci - pl. 2/5, 6, 7; Valea Mărului - pl. 3/1) and IV-th - V-th centuries A.D. (Umbrărești - pl. 2/3, 4; Valea Mărului - pl. 3/2; unknown location - pl. 3/4).

The amphorae are of Roman origin and reached those places through the trade between the Romans and the local people. They were used as recipes for carrying the Roman products to the local communities which, at their turn, offered grains, honey, wax, animal skins etc. The transportation of these assets was done by the ships sailing on the navigable rivers (Siret, Pruth etc.). The major market in the area was the settlement from Poiana (Piroboridava). From that point, the goods were directed towards the small settlements from the surrounding area, which were within Poiana's sphere of political and economical influence. After the termination of the inhabiting at Poiana, in the II-nd century A.D., the local communities from Poiana's neighborhoods continued the trade with the Romans.

Keywords: *amphorae, fortunate discoveries, Romans, Dacians, Galați, Tecuci, Poiana, Piroboridava, trade.*

În decursul timpului, în depozitul Muzeului de Istorie „Teodor Cincu” s-au adunat mai multe amfore întregi sau fragmentare, ce provin din descoperiri întâmplătoare. Ele au apărut în urma realizării unor lucrări edilitare sau agricole, unele dintre ele fiind puse în legătură cu anumite complexe (morminte etc), iar altele neputând fi legate de niciun context arheologic, fie pentru că în afară de ele nu a mai apărut nimic, fie pentru că nu s-au făcut sondaje sau verificări la locul descoperirii pentru a stabili contextul în care se aflau.

Amforele sunt recipiente care în antichitate au avut o circulație largă, iar astăzi reprezintă un element esențial în reflectarea relațiilor comerciale dintre diverse regiuni geografice. Spre deosebire de amforele grecești, la care stabilirea locului de origine și datarea sunt oarecum ușurate, datorită ștampilării acestora, amforele romane au uneori doar câte un semn, lipsa însemnelor directe fiind suplinită de analiza tipologică și formală¹. Deși rămași în afara Imperiului Roman, dar aflați în sfera de influență a acestuia, autohtonii din Moldova, începând cu secolul I p. Chr., au întreținut relații comerciale cu provinciile romane, dar și cu coloniile grecești.

Amforele serveau la transportul vinului, uleiului de măsline, dar și a diverselor preparate din pește. Există o legătură strânsă între formele, dimensiunile amforelor și funcția și conținutul lor original², diferite substanțe necesitând diferite forme și dimensiuni³. Având rol de ambalaje, inițial, forma și dimensiunile amforelor erau legate de produsul care le era destinat, iar centrele de producție pentru un anumit tip de recipiente erau situate în zona în care se găsea produsul respectiv⁴. Cu toate acestea, vasele au fost refolosite, ajungându-se ca un tip amforic să fie utilizat pentru produse diferite. Astfel, în urma analizării materiei organice de pe pereții ambalajelor, s-a constatat că în epoca romană târzie nu mai exista o legătură strânsă între forma amforelor și produsele conținute de acestea⁵.

În lucrarea de față ne-am propus să prezentăm 10 amfore pe care le-am descoperit în depozitul muzeului cu prilejul inventarierii patrimoniului. Din cele 10 amfore prezentate, doar 9 se află în colecția muzeului, a zecea aflându-se în colecția Bisericii „Sf. Parascheva” din Liești.

Malu Alb, Comuna Drăgănești, județul Galați

Pe teritoriul localității Malu Alb au fost descoperite două amfore, diferite tipologic, cu prilejul unor lucrări edilitare.

Prima amforă, de mari dimensiuni, (pl. 2/1) a fost descoperită în anul 1977, cu ocazia săpării unei fântâni, în curtea locuitorului Roșu Ion. Realizată din pastă de culoare orange – cărămizie, are corpul conic, gâtul înalt, cilindric și buza trasă spre exterior. Toartele sunt prinse sub buză și pe umăr, iar ca decor are caneluri, mai late pe gât, și mai subțiri pe umăr și spre bază. Capacitatea maximă este de 60 litri. În așezarea de la Poiana, județul Galați, a fost descoperită o amforă similară,

¹ Ș. Sanie, *Două mici depozite de amfore romane descoperite în Moldova*, în „SCIVA”, 19, 2, 1968, p. 345.

² A. Opaïț, *Aspects of the provisioning of the Pontic Settlements with olive oil in the Hellenistic and Early Roman Periods*, în „PATABS”, I, „Production and trade of amphorae in the Black Sea”, „Varia Anatolica”, XXI, 2010, p. 154.

³ Idem, *A Weighty Matter: Pontic Fish Amphorae*, în „The Black Sea in Antiquity”, AARHUS University Press, p. 101.

⁴ D. Paraschiv, *Amfore romane și romano-bizantine în zona Dunării de Jos (sec. I-VII p. Chr.)*, Editura Fundației Axis, Iași, 2006, p. 9.

⁵ *Ibidem*

dar de dimensiuni mai mici⁶, care reprezintă o subvariantă a celei de la Malu Alb, ele fiind contemporane⁷. Aceste amfore au analogii la Ker-ci⁸, ambele fiind datate în sec. I p. Chr.

A doua amforă, fragmentară (pl. 2/2), a fost descoperită în anul 2014 de către cetățeanul Maricel Popa. Acesta a săpat un șanț pentru îngroparea unui cablu electric și la 0,80 m a descoperit fragmentele de amforă. Ne-am deplasat la fața locului și am constatat că fragmentele sunt singulare, nefăcând parte dintr-un complex. Rămâne ca în cel mai scurt timp să se efectueze un sondaj arheologic pentru a afla mai multe informații. Amfora este realizată din pastă de culoare gălbui – cărămizie, cu nisip și pietricele în compoziție, buza este îngroșată, gâtul este înalt, cilindric, are două toarte din care se păstrează doar una, fundul este scurt și scobit. Analogii ale acestor amfore întâlnim în așezarea de la Schela⁹, județul Galați, în Cartierul Tătărași – Iași, la Holboca – Iași și Bărboși, jud. Galați¹⁰.

Liești, județul Galați

Amfora a fost descoperită în anul 2008, cu prilejul lucrărilor pentru înființarea unei livezi, lângă DN 25, vizavi de Școala nr. 1 Liești, în curtea cetățeanului Tăbăcaru (pl. 3/3). Prin cercetarea conținutului, s-a observat că aceasta conținea resturi osteologice cinerate și o cataramă de bronz, amfora fiind folosită ca urnă funerară. Atât amfora, cât și catarama se află în colecția Bisericii parohiale „Sf. Parascheva” din Liești. Se pare că amfora provine dintr-un mormânt de incinerare, dar nu cunoaștem dacă mormântul este unul izolat, sau face parte dintr-o necropolă. Realizată din pastă de culoare roșie – cărămizie, cu gât înalt, cilindric, mai larg spre bază, cu buza trasă în exterior, are două toarte dreptunghiulare în secțiune cu canelură longitudinală, corpul fiind prevăzut cu caneluri, iar piciorul fiind scurt și scobit. Analogii se regăsesc în așezarea de la Săbăoani – Neamț¹¹.

Umbrărești, județul Galați

Pe teritoriul comunei au fost descoperite două amfore, de tipuri diferite, ambele aflându-se în depozitul Muzeului de Istorie „Teodor Cincu” din Tecuci¹².

⁶ A. Opaț, *Amfore romane de mare capacitate. Considerații tipologice*, în „SCIVA”, 38, 3, 1987, pp. 245-247, fig. 1/4 a, b.

⁷ *Ibidem*, p. 246, fig. 1/2 a, b.

⁸ I. V. Zeest, *Keramiceskaya tara Bospora*, în „MIA”, 83, 1960, p. 111, tip 69, pl. 29/69.

⁹ M. Brudiu, *O amforă cu ulei de măsline din sec. II-III e. n. descoperită la Schela, jud. Galați*, în „Muzeul Național”, III, 1976, pp. 159-163, fig. 1.

¹⁰ S. Sanie, *Civilizația romană la Est de Carpați și romanitatea pe teritoriul Moldovei (sec. II î. e. n. – III e. n.)*, Editura Junimea, Iași, 1981, pp. 135-136, pl. 31/3, 6 și 32/3.

¹¹ *Rădăcini ale civilizației străromânești în Muntenia de Răsărit, Moldova de Sud și Centrală în sec. III-XI, p. Chr.*, Catalog de expoziție, 1995-1996, p. 43 poz. 1, pl. I/1.

¹² În continuare MITCT.

Prima amforă a fost descoperită în anul 1972, în cimitirul satului Umbrărești, cu prilejul săpării gropii pentru un defunct¹³. Amfora s-a aflat o perioadă în posesia groparului, după care prin intermediul profesorului Ion T. Sion a ajuns în depozitul muzeului din Tecuci (pl. 2/4). Realizată din pastă de culoare cărămizie, cu nisip în compoziție, are două toarte ovale în secțiune (una lipsind), corpul conic, piciorul terminat cu un buton conic, iar gura lipsește. Analogii găsim la Valea Mărului, jud. Galați¹⁴ și în necropola de la Mălăiești, Republica Moldova (M 4)¹⁵.

A doua amforă intră în colecția muzeului în anul 2012, fiind adusă de un cetățean din comuna Umbrărești, care nu a oferit informații privind condițiile și locul exact al descoperirii (pl. 2/3). Amfora este realizată din pastă cu nisip și mica, culoare cărămizie, gâtul este scurt, buza îngroșată și ușor evazată, sub buză prezintă un inel în relief, are două toarte late cu două nervuri longitudinale. Toartele sunt prinse pe gât și pe umăr, corpul este decorat cu caneluri late circulare, piciorul este tronconic. Pe corp se observă resturi de vopsea roșie. Amfore de același tip au mai fost descoperite în necropolele de la Lunca, județul Galați (M 11, M 14, M 29 și M 31)¹⁶; Bârlad-Valea Seacă (M 532, M 537)¹⁷, Mihălășeni (M 514, M 450)¹⁸, în așezarea de la Nicolina¹⁹, precum și la Pașcani, (raionul Criuleni ?, Republica Moldova)²⁰.

Grădinița nr. 2, Tecuci, județul Galați

În anul 1991, îndreptându-se malul de vest din spatele Grădiniței nr. 2²¹, au fost descoperite mai multe fragmente ceramice ce provin de la 4 amfore, din care 2 putând fi întregite. Amforele fac parte din același tip și este posibil ca acestea să fi provenit din inventarul unui mormânt, care nu a fost identificat, fiind distrus,

¹³ I. T. Sion, *Umbrărești, vatră milenară de istorie*, Focșani, 1999, pp. 17, 420.

¹⁴ S. Țau, M. Nicu, P. Ciobotaru, *Valea Mărului (județul Galați, România)*, în *Antichitatea târzie în Bazinul Prutului. Catalog*, Editura Sfera, Bârlad, 2009, p. 103, poz. 517.

¹⁵ V. Vornic, *Mălăiești (com. Gălășeni, r. Rîșcani, Republica Moldova)*, în *Antichitatea târzie în Bazinul Prutului. Catalog*, Editura Sfera, Bârlad, 2009, p. 46, poz. 222.

¹⁶ I. T. Dragomir, *Necropola birituală Sântana de Mureș - Cerneahov (sec. III-IV e. n.), de la Lunca, regiunea de Sud a Moldovei*, „Danubius”, XIX, Galați, 2001, pp. 46, 49-50, 60-63, fig. 34/2, 36/1, 2, 42/3, 43/1.

¹⁷ V. Palade, *Așezarea și necropola de la Bârlad-Valea Seacă, secolele III-V. Monografie*, Editura Arc 2000, București, 2004, p. 204, fig. 284/11, 289/3.

¹⁸ O. L. Șovan, *Necropola de tip Sântana de Mureș - Černjacov de la Mihălășeni (județul Botoșani)*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2005, p. 178, pl. 245/11, 275/47, 324/1.

¹⁹ C. Croitoru, *Amfore cu corpul în formă de burduf descoperite în mediul Sântana dintre Carpați și Prut*, în *Acta Musei Tutovens, IV*, Bârlad, 2009, pp. 29-30, fig. II, Idem, *Roman discoveries in the East Carpathian Barbaricum (1st century B. C. - 5th century A. D.)*, Istros Publishing House, Brăila, 2001, fig. 71/1881.

²⁰ V. Vornic, *Pașcani (r. Criuleni?, Republica Moldova)*, în *Antichitatea târzie în Bazinul Prutului. Catalog*, Editura Sfera, Bârlad, 2009, p. 50, poz. 239.

²¹ Actuala Grădinița P. P. Nr. 2 Prichindel, strada Gh. Petrașcu nr. 42.

probabil, în timpul lucrărilor. Prima amforă (pl. 2/5) este realizată din pastă de culoare albă cu nisip în compoziție, gâtul este înalt, cilindric și ușor lărgit spre gură și bază, corpul este piriform, buza îngroșată, are două toarte cu nervură longitudinală, pe gât și corp are caneluri, piciorul este scurt și scobit. La baza gâtului se observă o pată de vopsea roșie, sub forma unui cerc.

Cea de-a doua amforă (pl. 2/6, 7) este realizată din pastă de culoare cărămizie cu nisip în compoziție, gâtul este înalt, cilindric și ușor lărgit spre gură și bază, corpul este piriform, buza îngroșată, a avut două toarte, caneluri pe corp, piciorul este tronconic și scobit.

Analogii ale acestor amfore întâlnim în așezarea de la Schela²², județul Galați, în Cartierul Tătărași – Iași, la Holboca – Iași și Bărboși, jud. Galați²³.

Valea Mărului, județul Galați

Pe teritoriul comunei au fost descoperite, cu prilejul unor lucrări edilitare, două amfore romane. Prima dintre ele (pl. 3/2) a fost descoperită în anul 1964, în timpul lucrărilor de construcție a magazinului sătesc din localitate, situat la intersecția șoselelor Valea Mărului - Corni și Valea Mărului - Mândrești. Amforeta, împreună cu un castron, făcea parte din inventarul unui mormânt de înhumăție, distrus în timpul lucrărilor. Realizată din pastă de culoare cărămizie, gât cilindric, mai larg spre bază, gura în formă de pâlnie, are două toarte, fundul terminat cu un buton conic, caneluri pe gât, corp și bază. Amfore de același tip au mai fost descoperite în Comuna Tanacu, județul Vaslui²⁴ (M1) și la Izvoare, județul Neamț (M9)²⁵.

Cea de-a doua amforă (pl. 3/1) a fost descoperită în apropiere de sediul primăriei. Este realizată din pastă gălbuie cu nisip în compoziție, corpul este piriform, are două toarte cu o canelură longitudinală, gâtul cilindric, buza trasă în exterior, piciorul scobit și caneluri pe corp. Pe umăr are o inscripție în graffito ΠΛΑ (Δ?). Analogii ale acestui tip amforic întâlnim în așezarea de la Roșiori-Dulcești, județul Neamț²⁶.

Locație necunoscută

Această amforă a fost descoperită în depozitul muzeului (pl. 3/4); nu există nicio informație despre locul sau contextul descoperirii ei. Este realizată din pastă de culoare cărămizie, are două toarte cu o nervură longitudinală, fundul drept, gura

²² M. Brudiu, *op. cit.*, pp. 159-163, fig. 1.

²³ S. Sanie, *Civilizația romană la Est de Carpați...*, pp. 135-136, pl. 31/3, 6 și 32/3.

²⁴ V. Căpitanu, *Descoperiri arheologice în comunele Tanacu și Dragomirești (jud. Vaslui)*, în „ActaMM”, I, 1979, p. 229, fig. 5/8.

²⁵ M. Alexianu, L. Ellis, *La tombe IX de Izvoare, Dép. de Neamț, appartenant à la Culture Sântana de Mureș – Černjachov*, în „AM”, XVIII, 1995, p. 299, fig. 3/5.

²⁶ G. D. Hânceanu, *Obiecte romane în situl dacic de la Roșiori-Neamț*, în „Carpica”, XXXIX, 2010, pl. XI/1-3.

lipsește. În partea de jos a toartelor are câte o proeminență. Amfore de acest tip au fost descoperite în necropola de la Polocin (M 33)²⁷.

Amforele prezentate mai sus sunt de proveniență romană și au ajuns în aceste zone prin schimburi comerciale între negustorii romani și populația autohtonă. Ele serveau la transportul vinului, uleiului de măsline, a produselor din pește etc., mărfuri solicitate de către comunitățile locale, în schimbul cărora ofereau cereale, miere, ceară de albine, piei de animale etc. Transportul acestor mărfuri se făcea cu ajutorul corăbiilor care pătrundeau pe râurile navigabile. (Siret, Prut etc.) Principala piață de desfacere din zonă era așezarea de la Poiana (Piroboridava), de unde aceste mărfuri erau disipate în așezările mai mici din jur, aflate în sfera de influență politică și economică a acesteia. După încetarea locuirii la Poiana, în secolul II p. Chr., comunitățile locale din jurul acestei așezări vor continua schimburile comerciale cu negustorii romani.

Catalogul descoperirilor

1. Amforă

MITCT, inv. 3290, pl. 4/1.

Locul descoperirii: Malu Alb, Comuna Drăgănești, jud. Galați.

Descriere: pastă fină de culoare orange – cărămizie, lucrată la roată, buza rotunjită și trasă spre exterior, gât înalt, cilindric, două toarte ovale în secțiune prevăzute cu caneluri longitudinale. Pe gât, umăr și spre bază se pot observa caneluri mai late sau mai subțiri.

Dimensiuni: I = 104, 7 cm; Dmax = 43, 7 cm; Dg = 17 cm.

Dată: sec. I p. Chr.

Analogie: A. Opaît, *Amfore romane de mare capacitate. Considerații tipologice*, în „SCIVA”, 38, 3, 1987, pp. 245-247, fig. 1/4 a, b; I. V. Zeest, *Keramiceskaya tara Bospora*, în „MIA”, 83, 1960, p. 111, tip 69, pl. 29/69.

2. Amforă fragmentară

MITCT, inv. 7467, pl. 4/2.

Locul descoperirii: Malu Alb, comuna Drăgănești, județul Galați.

Descriere: pastă de culoare gălbui – cărămizie cu nisip și pietricele în compoziție, buza este îngroșată, gâtul este înalt, cilindric, două toarte din care se păstrează doar una. Fundul este scurt și scobit.

Dimensiuni: I = 26,00 cm; Dg = 7,50 cm; Dp = 0,80 cm.

Dată: sec. II-III p. Chr.

Analogie: M. Brudiu, *O amforă cu ulei de măsline din sec. II-III e. n. descoperită la Schela, jud. Galați*, în „Muzeul Național”, III, 1976, pp. 159-163, fig. 1; S. Sanie, *Civilizația romană la Est de Carpați și romanitatea pe teritoriul*

²⁷ M. Mamalaucă, *Polocin (com. Pogonești, jud. Vaslui, România)*, în *Antichitatea târzie în Bazinul Prutului. Catalog*, Editura Sfera, Bârlad, 2009, p. 89, poz. 445.

Moldovei (sec. II î. e. n. – III e. n.), Editura Junimea, Iași, 1981, pp. 135-136, pl. 31/3, 6 și 32/3.

3. Amforă

Biserica parohială „Sf. Parascheva”, Liești, pl. 3/3.

Locul descoperirii: Liești, jud. Galați.

Descriere: pastă cu nisip de granulație mare în compoziție, culoare roșie – cărămizie, gât înalt, cilindric, mai larg spre bază, buza trasă în exterior, două toarte dreptunghiulare în secțiune cu caneluri longitudinale, corpul este prevăzut cu caneluri, piciorul este scurt și scobit.

Dimensiuni: I = 33 cm; Dg = 5,3 cm; Dp = 2,8 cm.

Dată: sec. II-III p. Chr.

Analogii: *Rădăcini ale civilizației străromânești în Muntenia de Răsărit, Moldova de Sud și Centrală în sec. III-XI, p. Chr.*, Catalog de expoziție, 1995-1996, p. 43 poz. 1, pl. I/1.

4. Amforă

MITCT, inv. 4759, pl. 5/2.

Locul descoperirii: cimitirul satului Umbrărești.

Descriere: pastă de culoare cărămizie, cu nisip în compoziție, două toarte ovale în secțiune, din care una este lipsă, corp conic, picior terminat cu un buton conic, lipsește gura.

Dimensiuni: I = 27,50 cm; Dmax = 12,10 cm.

Dată: sfârșitul sec. IV și începutul sec. V. p. Chr.

Analogii: S. Țau, M. Nicu, P. Ciobotaru, *Valea Mărului (județul Galați, România)*, în *Antichitatea târzie în Bazinul Prutului. Catalog*, Editura Sfera, Bârlad, 2009, p. 103, poz. 517; V. Vornic, *Mălăiești (com. Gălășeni, r. Rîșcani, Republica Moldova)*, în *Antichitatea târzie în Bazinul Prutului. Catalog*, Editura Sfera, Bârlad, 2009, p. 46, poz. 222.

5. Amforă

MITCT, inv. 5549, pl. 5/1.

Locul descoperirii: comuna Umbrărești, jud. Galați.

Descriere: pastă cu nisip și mica, culoare cărămizie, gâtul este scurt, buza îngroșată și ușor evazată, sub buză prezintă un inel în relief, două toarte late cu două nervuri longitudinale. Toartele sunt prinse pe gât și pe umăr, corpul este decorat cu caneluri late circulare, piciorul este tronconic. Pe corp se observă resturi de vopsea roșie.

Dimensiuni: I = 52,50 cm; Dmax = 27,20 cm; Dp = 3 cm.

Dată: a doua jumătate a sec. IV p. Chr. și anul 407 p. Chr.

Analogii: I. T. Dragomir, *Necropola birituală Sântana de Mureș - Cerneahov (sec. III-IV e. n.)*, de la Lunca, regiunea de Sud a Moldovei, „Danubius”, XIX, Galați, 2001, pp. 46, 49-50, 60-63, fig. 34/2, 36/1, 2, 42/3, 43/1; V. Palade, *Așezarea și necropola de la Bârlad-Valea Seacă, secolele III-V*.

Monografie, Editura Arc 2000, București, 2004, p. 204, fig. 284/11, 289/3; O. L. Șovan, *Necropola de tip Sântana de Mureș - Černjacov de la Mihălășeni (județul Botoșani)*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2005, p. 178, pl. 245/11, 275/47, 324/1; C. Croitoru, *Amfore cu corpul în formă de burduf descoperite în mediul Sântana dintre Carpați și Prut*, în „Acta Musei Tutovensis”, IV, Bârlad, 2009, pp. 29-30, fig. II, Idem, *Roman discoveries in the East Carpathian Barbaricum (1st century B. C. - 5th century A. D.)*, Istros Publishing House, Brăila, 2001, fig. 71/1881; V. Vornic, *Pașcani (r. Criuleni ?, Republica Moldova)*, în *Antichitatea târzie în Bazinul Prutului. Catalog*, Editura Sfera, Bârlad, 2009, p. 50, poz. 239.

6. Amforă

MITCT, inv. 2786, pl. 6/1.

Locul descoperirii: Grădinița nr. 2, Tecuci, jud. Galați.

Descriere: pastă de culoare albă cu nisip în compoziție, gâtul este înalt, cilindric și ușor lărgit spre gură și bază, corp piriform, buza îngroșată, are două toarte cu nervură longitudinală, pe gât și corp are caneluri, piciorul este scurt și scobit. La baza gâtului se observă o pată de vopsea roșie, sub forma unui cerc.

Dimensiuni: Dmax = 24,90 cm; Dp = 3,90 cm; Dg = 8,60 cm.

Datare: sec. II-III p. Chr.

Analogii: M. Brudiu, *O amforă cu ulei de măsline din sec. II-III e. n. descoperită la Schela, jud. Galați*, în „Muzeul Național”, III, 1976, pp. 159-163, fig. 1; S. Sanie, *Civilizația romană la Est de Carpați și romanitatea pe teritoriul Moldovei (sec. II î. e. n. – III e. n.)*, Editura Junimea, Iași, 1981, pp. 135-136, pl. 31/3, 6 și 32/3.

7. Amforă

MITCT, inv. 3677 – gâtul amforei și 3679 – corpul amforei, pl. 6/2.

Locul descoperirii: Grădinița nr. 2, Tecuci, jud. Galați.

Descriere: pastă de culoare cărămizie cu nisip în compoziție, gâtul este înalt, cilindric și ușor lărgit spre gură și bază, corp piriform, buza îngroșată, a avut două toarte, caneluri pe corp, picior tronconic scobit.

Dimensiuni: I = 58,20 cm; Dmax = 23,40 cm; Dp = 4,70 cm.

Datare: sec. II-III p. Chr.

Analogii: M. Brudiu, *O amforă cu ulei de măsline din sec. II-III e. n. descoperită la Schela, jud. Galați*, în „Muzeul Național”, III, 1976, pp. 159-163, fig. 1; S. Sanie, *Civilizația romană la Est de Carpați și romanitatea pe teritoriul Moldovei (sec. II î. e. n. – III e. n.)*, Editura Junimea, Iași, 1981, pp. 135-136, pl. 31/3, 6 și 32/3.

8. Amforă

MITCT, inv. 2732, pl. 7/2.

Locul descoperirii: Valea Mărului, jud. Galați.

Descriere: pastă de culoare cărămizie, gât cilindric, mai larg spre bază, gura în formă de pâlnie, două toarte, fundul terminat cu un buton conic, caneluri pe gât, corp și bază.

Dimensiuni: I = 42,50 cm; Dmax = 13,80 cm; Dp = 3,10 cm.

Datare: sfârșitul sec. IV și începutul sec. V p. Chr.

Analogii: V. Căpitanu, *Descoperiri arheologice în comunele Tanacu și Dragomirești (jud. Vaslui)*, în „ActaMM”, I, 1979, p. 229, fig. 5/8; M. Alexianu, L. Ellis, *La tombe IX de Izvoare, Dép. de Neamț, appartenant à la Culture Sântana de Mureș – Černjachov*, în „AM”, XVIII, 1995, p. 299, fig. 3/5.

9. Amforă

MITCT, inv. 1739, pl. 7/1.

Locul descoperirii: Valea Mărului, jud. Galați.

Descriere: pastă gălbuie cu nisip în compoziție, corpul este piriform, două toarte cu o canelură longitudinală, gât cilindric, buza trasă în exterior, picior scobit și caneluri pe corp. Pe umăr are o inscripție în graffito ΠΛΑ (Δ?).

Dimensiuni: I = 50,10 cm; Dmax = 21,50 cm; Dp = 3,70 cm.

Datare: sec. II-III p. Chr.

Analogii: G. D. Hânceanu, *Obiecte romane în situl dacic de la Roșiori-Neamț*, în „Carpica”, XXXIX, 2010, pl. XI/1-3.

10. Amforă

MITCT, inv. 5690, pl. 7/3.

Locul descoperirii: necunoscut.

Descriere: pastă de culoare cărămizie, două toarte cu o nervură longitudinală, fundul drept, gura lipsește. În partea de jos a toartelor are câte o proeminență.

Dimensiuni: I = 32,80 cm; Dmax = 18,50 cm; Db = 12,30 cm.

Datare: sec. IV p. Chr.

Analogii: M. Mamalaucă, *Polocin (com. Pogonești, jud. Vaslui, România)*, în *Antichitatea târzie în Bazinul Prutului. Catalog*, Editura Sfera, Bârlad, 2009, p. 89, poz. 445.

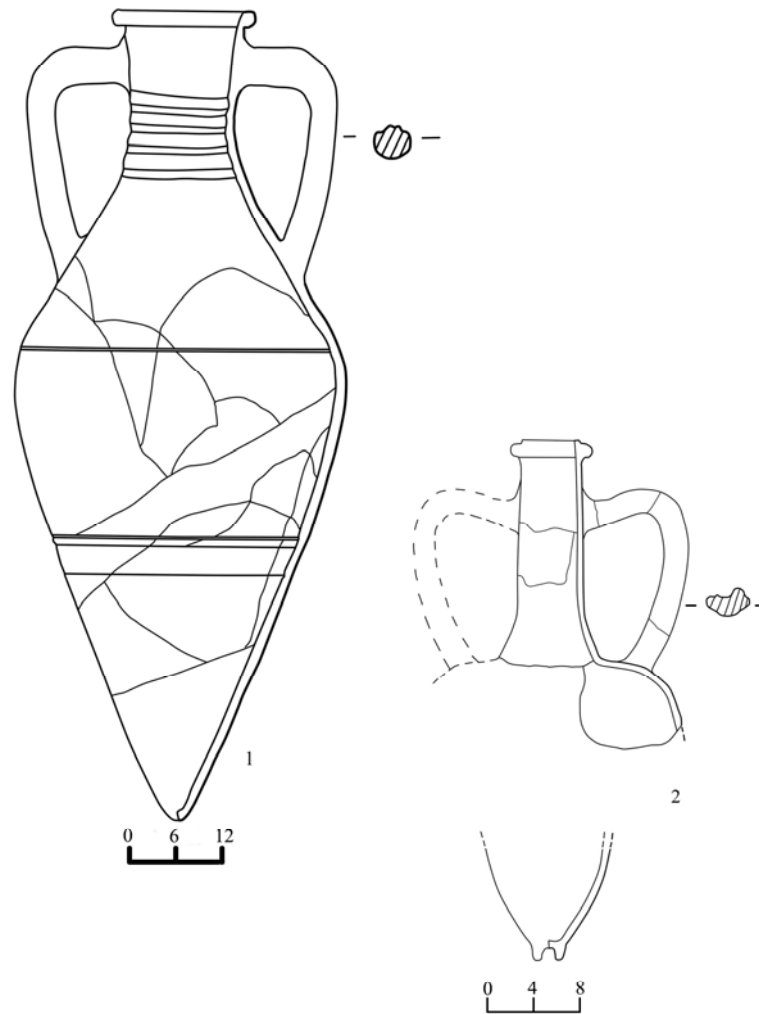
Planșa 1. Harta Județului Galați - Amfore descoperite întâmplător.

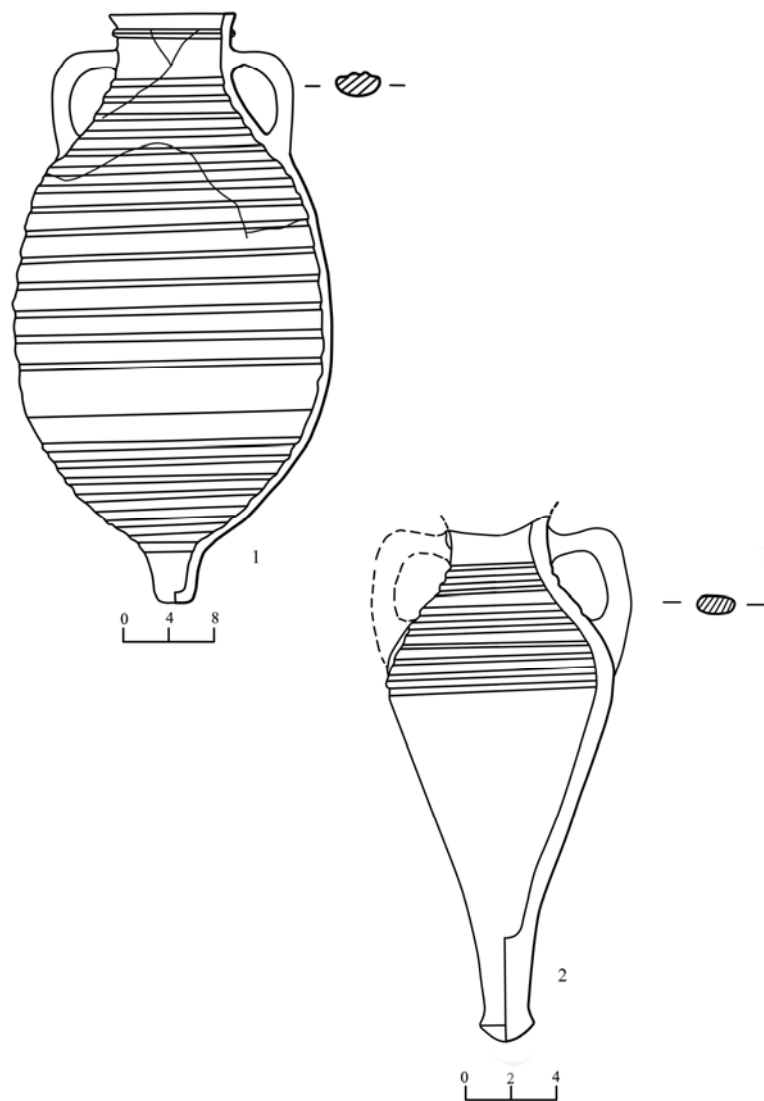
Plaușă 2. Amfore descoperite întâmplător: Malu Alb (1, 2);
Umbrărești (3, 4); Tecuci (5, 6, 7)

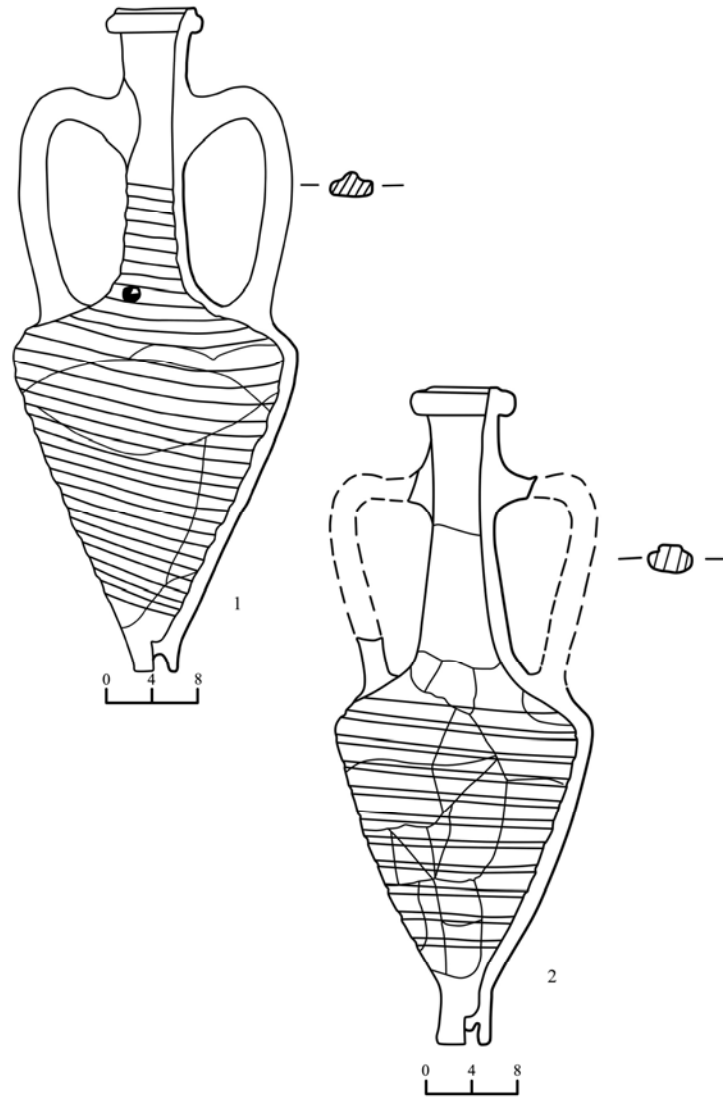
Planșa 3. Amfore descoperite întâmplător: Valea Mărului (1, 2);
Liești (3); locație necunoscută (4)

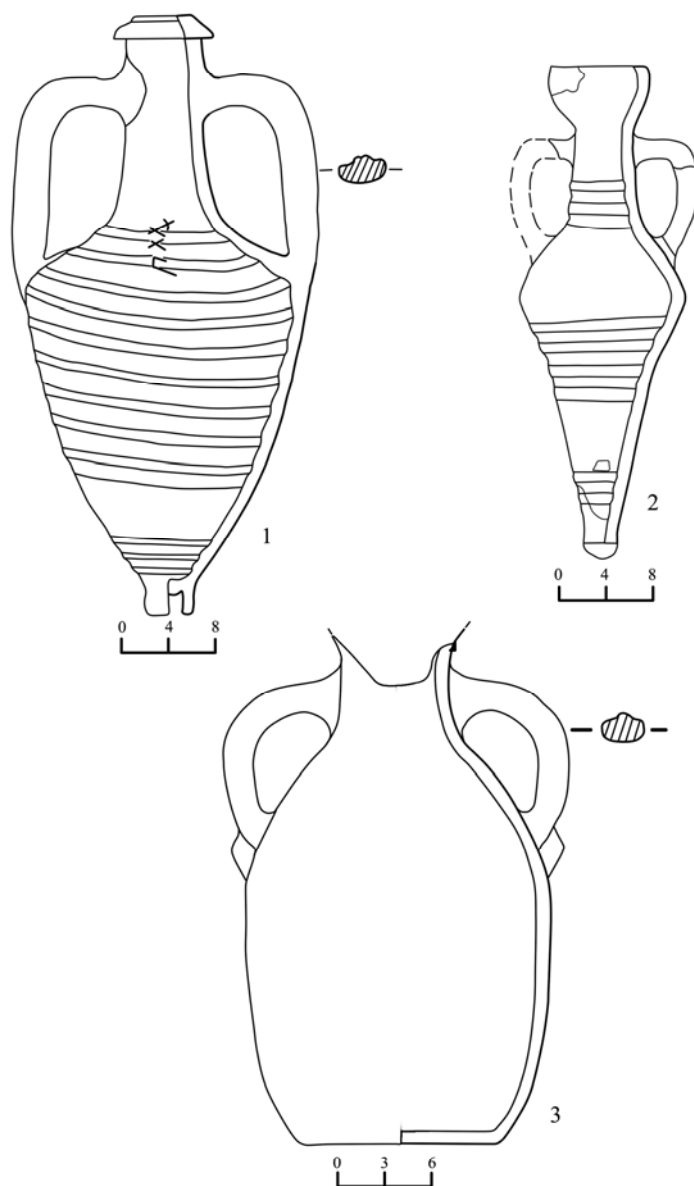
Planşa 4. Amfore descoperite la Malu Alb.

Plaușa 5. Amfore descoperite la Umbrărești.

Planșa 6. Amfore descoperite la Tecuci.

Plansa 7. Amfore descoperite la Valea Mărului (1, 2)
și locație necunoscută (3).